

ВИСОКА НАГОРОДА ЗА ПРАЦЮ

Підбито підсумки соціалістичного змагання хліборобів України.

ЦК КП України і Рада Міністрів УРСР, розглянувши підсумки соціалістичного змагання серед областей і районів республіки за одержання високих врожаїв і збільшення виробництва зерна в 1971 році, визначили переможців по виробництву всіх зернових культур.

СЕРЕД ОБЛАСТЕЙ СТЕПОВОЇ ЗОНИ ПЕРЕМОЖЦЕМ ВИЗНАНО ПАШУ, КІРОВОГРАДСЬКУ ОБЛАСТЬ, колгоспи і державні господарства якої виконали плани виробництва зерна на 122,7 процента і продажу хліба державі на 139,2 процента. На площі 876,4 тисячі гектарів одержали найвищий у республіці врожай усіх зернових — по 32,6 центнера, озимої пшениці — по 37,7 центнера з гектара на площі 481,8 тисячі гектарів. Області присуджено перехідний Червоний прапор ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР з видачею грошової премії в розмірі 15 тисяч карбованців.

СЕРЕД РАЙОНІВ ЛІСОСТЕПОВОЇ ЗОНИ ПЕРЕМОЖЦЕМ ВИЗНАНО УЛЬЯНОВСЬКИЙ РАЙОН, колгоспи і радгоспи якого виконали плани виробництва зерна на 116,9 процента і продажу хліба державі на 149,7 процента. На площі 27,8 тисячі гектарів одержано найвищий серед районів республіки врожай усіх зернових — по 39,2 центнера з гектара при плані 32,7 центнера, озимої пшениці вирощено по 43,3 центнера при плані 33,7 центнера з гектара. Району присуджено перехідний Червоний прапор ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР з видачею першої грошової премії в сумі 6 тисяч карбованців.

ПЕРЕМОЖЦЕМ В СОЦІАЛІСТИЧНОМУ ЗМАГАННІ ПО ВИРОБНИЦТВУ ЗЕРНА ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ СЕРЕД РАЙОНІВ СТЕПОВОЇ ЗОНИ ВИЗНАНО НОВОУКРАЇНСЬКИЙ, колгоспи і радгоспи якого виконали плани валового збору всіх зернових культур на 118,7 процента, з них озимої пшениці на 131 процент. Району присуджено перехідний Червоний прапор ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР з видачею першої грошової премії в розмірі 5 тисяч карбованців.

(Повністю постанови «Про підсумки соціалістичного змагання областей і районів Української РСР за одержання в 1971 році високих урожаїв і збільшення виробництва зернових культур» опублікована в республіканських газетах та в обласній газеті «Кіровоградська правда» за 23 січня н. р.)

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рік видання XIII

№ 11 (1491).

ВІВТОРОК

25

СІЧНЯ

1972 р.

Ціна 2 коп.

Ще з шкільних років протоптала **ТЕТЯНА КУЗМЕНКО** стежки до ферми: любила допомагати старшим товаришам доглядати за тваринами, доїти корів. А тепер, по закінченні середньої школи, вона працює дояркою у колгоспі імені Чапасава Компанієвського району. Тетяна щодня добивається високих надобів. Вона — групномсорг ферми, готується до вступу у сільськогосподарський інститут.

Фото Л. МИРГОРОДСЬКОГО.

ЩОБ ВАГОМІШИМ БУВ ВНЕСОК

ВІДБУЛАСЯ ОБЛАСНА НАРАДА ПРАЦІВНИКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Плідно попрацювали минулого року хлібороби нашої орденоносною Кіровоградщини. Вони виростили по 32,6 центнера зернових на кожному гектарі, в тому числі 37,7 центнера озимої пшениці. Вагомий коровай кіровоградців. Його вага 2 мільйони 815 тисяч тонн. Саме стільки зерна зібрано при зобов'язанні 2,4 мільйона тонн.

Але є у нас і недоліки у виробництві хліба та тваринницької продукції. І щоб у дев'ятій п'ятирічці взяти нові рубежі, треба привести в дію всі резерви, використати недоліки.

Саме про це йшлося на обласній нараді працівників сільського господарства, що відбулася в Кіровограді. В ній взяли участь перші секретарі райкомів і міськкомів КП України, голови райвиконкомів, начальники районних управлінь сільського господарства, секретарі райкомів ЛКСМУ, керуючі районними об'єднаннями «Сільгосптехніка», голови райкомів профспілки робітників та службовців сільського господарства й заготівель, голови районних комітетів народного контролю, інспектори по заготівлях і якості сільгосппродукції, голови колгоспів, директори радгоспів,

секретарі партійних організацій господарств, передові механізатори, рілники і тваринники, керівники і спеціалісти ряду обласних організацій — усього понад 1000 чоловік.

Нараду відкрив перший секретар обкому КП України М. М. Кобильчак. Він привітав її учасників, а також делегацію хліборобів Одеської області, з якою змагається Кіровоградщина.

З доповіддю про підсумки виконання соціалістичних зобов'язань по виробництву й заготівлях сільськогосподарських продуктів у 1971 році і завдання по дальшому розвитку сільськогосподарського виробництва в колгоспах і радгоспах у 1972 році виступив голова обласвиконкому П. С. Кошевський.

Доповідач детально проаналізував підсумки роботи рілників і тваринників по виробництву зерна, цукрових буряків, м'яса, молока, картоплі, овочів, фруктів та іншої продукції. Звернувши увагу на недоліки: що не виконано зобов'язання по вирощенню врожаю кукурудзи, що в ряді господарств низькі врожаї круп'яних культур, що вирощення товарної картоплі не концентрується

в окремих господарствах, занедбано її насінництво. Доповідач приділив велику увагу питанням виробництва кормів для худоби, комплексної механізації технологічних процесів на фермах та іншим.

Наприкінці доповіді заупинився на підсумках змагання хліборобів Кіровоградщини і Одещини, на завданнях, що стоять перед трудівниками села.

В обговоренні доповіді взяли участь перший секретар Новомиргородського райкому партії В. К. Дримченко, голова колгоспу «Україна» Знам'янського району М. М. Добровольський, головний агроном Ульяновського районного управління сільського господарства М. К. Хоменко, зоотехнік колгоспу імені Леніна Олександрійського району Л. І. Велика, доярка колгоспу імені XX з'їзду КПРС Долинського району О. В. Пугач, секретар парткому колгоспу «Шлях до комунізму» Добровеличківського району Б. В. Сіяренко та інші.

На нараді виступив перший секретар обкому КП України М. М. Кобильчак.

Учасники наради обговорили і прийняли соціалістичні зобов'язання хліборобів області на 1972 рік.

23 СІЧНЯ ВІДБУЛАСЯ УРОЧИСТЕ ЗАКРИТТЯ ДРУГОГО ОБЛАСНОГО НАРОДНОГО ФЕСТИВАЛЮ УКРАЇНСЬКИХ РАДЯНСЬКИХ ФІЛЬМІВ В КІНОТЕАТРІ «КОМСОМОЛЕЦЬ».

Фото В. КОВПАНА.

(Репертаж читайте на 4-й стор.)

КИРОВОГРАД (район)

ТРУД ГАРТУЄ МОЛОДИХ

ИДУТЬ ЗВІТНО-ВИБОРНІ КОМСОМОЛЬСЬКІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Виховання молоді в труді — найперше завдання комсомольських організацій. Таким духом була просякнута доповідь райкому, з якою виступила перший секретар Валентина Чельцова, а також виступи делегатів.

На конференції виступили секретар Кіровоградського райкому КПУ В. С. Базун і секретар обласного комітету комсомолу Михайло Громозий. В роботі конференції взяла участь секретар райкому партії Г. П. Медведєва.

Організаційний пленум обрав першим секретарем райкому комсомолу Федоровську Вікторію

Емануїліану, секретарем — Набоценка Леоніда Вікторовича. Чельцова Валентина Павлівна увільнена від обов'язків першого секретаря РК ЛКСМУ з зв'язку з переходом на роботу за спеціальністю.

ДЕЛЕГАТИ XVII ОБЛАСНОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

З висоти п'ятого поверху місто видно аж ген до його околиць. Віталій дивиться вдалечині і, зупинивши погляд на знайомих будівлях, тепло усміхається, киває до них головою, ніби до живих істот. Йому здається, що будинки відповідають на його привітання. Ось наче, посвітлювали вікна-очі шостої школи, відбивши промені ранкового сонця, чіткішими стали контури Будинку Рад, а семиповерховий велетень, що гордо підвісив вище всіх будов мікрорайону, кивнув засніженими іскристими літерами «Київ». Віталій оглядав різні райони міста і в кожному знаходив старих «знайомих»: на Балашіваці — приміщення м'ясокомбінату, комбикормового заводу, на Черемушках — житлові будинки, гуртожитки, на Новомиколаївці — дитячий садок...

А завтра вранці, вже з іншої новобудови, бригадир комсомольсько-молодіжної бригади Віталій

БРИГАДИР

Лунгол, вітаючи своїх «знайомих», зупинить погляд на новому 70-квартирному житловому будинку, де ще сьогодні дівчата з його бригади вправно орудують шпаклівками, щітками, пензлем.

Закінчуючи десятирічку, Віталій не роздумував над вибором професії: хоч батько часто розповідав про принади професії тракториста, мати — учителя, юнак з дитячих років мріяв про прекрасні палаци, які колись збудує своїми руками. А отримавши атестат, подався з другом Михайлом Бордюжкою до Кіровограда, поступив до профтехучилища № 2.

Майстер Василь Сидорович Сметана лише дивувався, що його кращий вихованець встигає скрізь: бере участь у всіх спортивних змаганнях, грає у духовому оркестрі, співає у хорі, допомагає випускати стінну газету, займається живописом. Але найбільше майстер радів успіхам Віталія в освоєнні професії. По закінченні училища поздоровив юнака з присвоєнням йому звання маляра 4-го розряду.

У відділі кадрів будівельного управління «Цивільбуд» тресту «Кіровоградпромбуд», коли взнали, що юнак добре малює, запросили на посаду художника. Працював художником, а потім перейшов у бригаду малярів Олексія Івановича Коробка.

— Піду на пенсію, бригадиром будеш, — не то жартуючи, не то всерйоз часто звертався до Віталія Олексій Іванович, і повсякчас давав йому поради, знайомив з тонкощами малярної справи.

А як пішов бригадир на пенсію, Віталій і справді його замінив. Відтоді минуло шість років, а Віталій — незмінно бригадир. Бригада стала комсомольсько-молодіжною, виборолла право називатися бригадою комуністичної праці, а в першому році дев'ятої п'ятирічки стала володарем вимпелу міському комсомолу, який завоювала в соціалістичному змаганні. Виріс і бригадир, його груди прикрашають значки «Молодому передовику виробництва», «Ударник комуністичної праці», медаль «За трудову доблесть». На відзнаку 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

Віталія поважають у бригаді, і перш за все, як відмінного спеціаліста.

Дівчата-маляри з'юрмилилися у щойно пофарбованій кімнаті, намагаються знайти теплі слова про свого бригадира.

— Поважаємо за те, що ніколи довго не сердиться, — групкомсорг Марія Левчишина запитливо дивиться на своїх подруг, які схвально підтакують.

— За те, що добрий.

Браку в роботі немає, а завдання комсомольці завжди виконують з випередженням графіка. Ось і в цьому будинку третій під'їзд треба здати за 13 робочих днів, а бригада зобов'язалася — за 10. І виконують комсомольці цю роботу вчасно — бригадира свого ще ніколи не підводили. Так було і в дні ювілейної вахти на честь 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна, у дні роботи XXIV з'їзду КПРС, так буде завжди.

Коли Віталій приходить з роботи, вдома його зустрічає п'ятирічний син Вадим. Він обіймає татка і сиплеться стільки запитань, що на всі й відповіді не дає. А як мама йде до вечірньої школи, Вадим просить батька малювати.

— Тату, ти сьогодні вихідний на художній студії? Ура! То намалюй мені лисичку й зайчика.

А потім на папері з'являються все нові й нові звірі, герої казок і... будинки. Син знає: батько обов'язково намалює і будинки. А батько завжди малює той дім, що буде, і той, який мріє збудувати. Бригадир комсомольсько-молодіжної бригади Віталій Лунгол — будівельник, у душі — художник, комуніст, делегат XVII обласної комсомольської конференції обов'язково збудує той дім.

Ю. ЛІВАШНИКОВ.

● РАДЯНСЬКІ ЛЮДИ ГНІВНО ЗАСУДЖУЮТЬ СІОНІСТСЬКІ ПРОВОКАЦІЇ

СІОНІЗМ СЛУЖИТЬ ІМПЕРІАЛІЗМУ

Нещодавно радянський народ переступив поріг нового 1972 року, другого року дев'ятої п'ятирічки. Цей рік — незвичайний. Радянські люди готуються до святкування знаменної дати — 50-річчя Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Під керівництвом лєнінської партії комуністів росте й міцніє братерська дружба нашої неосянної багатонаціональної Батьківщини, розвивається радянська економіка, наука і культура. Непорушна дружба народів нашої країни — одне з найважливіших джерел її сили й могутності.

Вороги табору миру, демократії та соціалізму, антирадянської політики всіх мастей і напрямків обстрілюють Батьківщину лєнінізму, Батьківщину Великого Жовтня, що відкрила нову еру в історії людства — еру соціалізму. В арсеналі антирадянської імперіалістичної пропаганди важливе місце посідає розпалювання буржуазно-імперіалістичних ідей, найтемніших шовіністичних антинародних інстинктів.

Однією з найреакційніших сил сучасної імперіалістичної ідеології є сїонізм — єврейський буржуазний націоналізм.

Гнів і обурення, зневага і ненависть викликає у нас, радянських людей, брехня злобучих сїоністів на нашу ра-

дянську дійсність, фальшиве співчуття радянським євреям, яких нібито «утіснюють» в СРСР.

Добрі «захисники», нічого сказати. Хай М'їрл, Даянл та їх покровителі прислухаються до того, якою ганьбою плямують їх, фашистських мраківців, сотні тисяч арабів, вигнаних з рідної домівки, їх рідні та близькі, замучені ізраїльськими молодчиками, з якою ненавистю ставляться до бандітів-сїоністів чесні люди доброї волі всієї земної кулі.

Я — радянська людина, єврей по національності, живу і працюю в країні, ім'я якій Радянський Союз. Я й моя дружина — радянські вчителі, комуністи. Брат — офіцер запасу, комуніст, сестра — вчителька, другий брат — комсомолец, загинув в битві з фашистами.

Я працюю заступником директора середньої школи № 14. Партія, Радянська держава, народ доручили нам найдорожче і найсвятіше — навчання і комуністичне виховання підрастаючого покоління. Ми вчимо й виховуємо юних школярів, вони — світлий застравний день нашої Батьківщини.

Поруч зі мною трудяться мої товариші, майстри педагогічної справи. Серед них росіяни, українці, білоруси, євреї, литовці. Це — Борис Іванович

Федоров, Ганна Пилипівна Ковальова, Михайло Михайлович Скальовий, Фріда Борисівна Брагіньська, Ольга Антоївна Новикова.

Для нас, радянських євреїв, СРСР був, є і завжди буде єдиною Батьківщиною, матір'ю-Вітчизною; немеркнучі лєнінські ідеї — це наші ідеї.

Нам, радянським євреям, як і всім радянським людям, чужі й ненависні фашистсько-сїоністські ідейки, нам рідні й близькі животної ідеї пролетарського інтернаціоналізму, ідеї братерства, дружби та міжнародної солідарності трудящих всіх країн.

І нині, приєднуючи свій голос гніву, протесту та обурення проти антирадянських провокацій сїоністських авантюристів, що зібралися на черговий антирадянський шабаш в Єрусалимі, ми, радянські люди всіх братніх національностей, говоримо:

— Даремно старається, пани сїоністи, нічого не вийде. Ні вам, ні вашим одиодумцям ніколи не похитнути нашу віру, безмежну любов і відданість до великої Вітчизни — Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Н. ВАЙСБУРГ, завідувач учбовою частиною Кіровоградської середньої школи № 14.

● НАШІ ПРОФЕСІЇ

Шурхотать шини об білий покрив шосе. Поскрипувають. Пронісється, обдаючи запахом газоліну, «МАЗи», «ГАЗони», елегантні «Москвичі»... Десь серед них губиться і автомобіль Миколи Савицького.

Зустріч з ним була незвичайною. Думав, зустріну за кермом. З-під машини виліз молодий хлопчина в засмалюваній спеці, руки в мазуті. Його вид неначе говорив: «Знайшов час для розмови».

НА ПОКЛИК ДОРІГ

Коли Микола, ще малюком, робив перші кроки, батько купував йому іграшкові автомобілі. Хлопчик дивився на них здивованим поглядом: оченята шукали ту незнайому силу, що рухала колесами, а руки допомагали розгадати цю таємницю. Сильки їх, «полагоджених» машин! Мабуть, з цих дитячих років й зародилася мрія стати шофером.

Підрастав хлопець, міцніло і його захоплення. В дванадцять років вперше примірявся до ти машину, і Микола, ніби заворожений, стояв біля неї, обдирав — серце автомобіля.

Останній дзвінок, випускний вечір... Атестат про середню освіту відкрив перед молодим юнаком безліч доріг. Якою лінії? Спочатку був помічником кіномеханіка. Але любов до цієї роботи не відчував. Микола став шофером. Професію одержав у Голованівській автошколі. І коли після закінчення самостійно повів машину, зрозумів, що це саме те, чого він шукав у житті.

Згадав Микола, як він у супроводі рідних і друзів йшов до райвійськомату. А потім скупі солдатські листівки додому. З них батьки дізналися, що синові і в армії згодилися шоферські права.

Микола знову в рідній Пушківці. Сільською стежиною крокував військовий з пакунками в руках. Його груди прикрашали ювілейна медаль «За військову доблесть». На ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна та значки відмінника військової служби.

— Бачили, син Федора прийшов! Чутна по селу летіла птахою. Коли Микола заходив у двір, на нього вже чекали батьки.

Відпочивав солдат недовго. В трудовій книжці записано коротко — шофер Голованівського райпромкомбінату. Але за вою одержував грамоти й подяки.

— Так, на нього можна покластися, — говорить секретар комсомольської організації Людмила Гладовська. За успіхи в роботі Микола занесений на Дошку пошани промкомбінату.

Чи подобається юнакові його професія? Про це можна в доглядас свого автомобіля. А скільки вантажів на ній було перевезено! За час роботи в промкомбінаті на його рахунку 40 тисяч найжджених кілометрів.

Він стрибнув на підніжку, илацнув дверцятами, і машина тут недавно проїхав автомобіль. Попереду безліч нових добути.

В. ЧОПЕНКО, працівник Голованівського промкомбінату.

У Будинку культури колгоспу імені Чапаса Кіровоградського району стартовав районний фестиваль самодіяльного мистецтва, присвячений 50-річчю утворення СРСР. На відкритті фестивалю виступили заступник голови райвчонному М. П. Линченко, секретар партійної організації місцевого колгоспу Ю. О. Пономарьов, директор Грузьківської середньої школи П. Д. Власюк та інші.

Висока честь запалити факел районного фестивалю випала десятикласниці Тетяні Топор і комбайнеру місцевого колгоспу Леоніду Мицулу.

Потім учасники художньої самодіяльності демонстрували свою майстерність.

На фото: ліворуч — виступають школярі, внизу — танець виконують Тетяна ГАПОНЕНКО і Анатолій ПІДГОРНИЙ.

Фото Ф. ПЛАХТІЯ.

ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

ТВОРЧИСТЬ земляка Віктора Близнаця стає все пліднішою. Не тільки в кількісному відношенні, а й у якісному. Нещодавно жорі літературної премії імені Лесі Українки повідомило, що до участі в конкурсі серед творів українських письменників президією правління Спілки письменників України та редакцією журналу «Вітчизна» висунуто повість Віктора Близнаця «Звук павутинок».

Справді, твір достойний похвали, полюбівся нашому молодому читачеві.

А нещодавно (в одинадцятому номері журналу «Дніпро» за минулий рік) з'явилась друком нова повість В. Близнаця «Мозаїка».

Твір про окуповане німцями село, про хлопчика Сашку, про вічні полюси добра і зла.

Тема не нова. Чи вдалося автору розкрити її по своєму, створити картину не подібну на інші? Не будемо робити передчасних висновків.

Почнемо по порядку.

Дія відбувається за досить коротким проміжком часу, за кілька днів до визволення села. На вулиці стоїть кілька хат. В одній мешкає багатодітна мати, в другій — інша молодіця, та ще при ній син Сашко, в третій — воюючий Шавлюга.

Всім трудно.

Багатодітна жінка ледве кінці з кінцями зводить, її тягнуть до коменданта тому, що бичка «незаконно» продала, погрожують розстріляти. Щоби врятувати матір і п'ятьох дітей до неї сватається дядько-одинак із Бердичівського Павло Кучугура. Він обіцяє свого бичка віддати німцям.

Тонко, психологічно змальовує В. Близнаць оті гірке сватання. А під кінець: «Ні, — сказала мати і твердо повторила: — Ні. При живому чоловікові заміж... ви що? Та діти мене зречуться. Вже краше...» «Що краше?» — перебив Кучугура... — «Дядьку, — сказала

вона (а голос дзвенить і кришиться), — якщо ви такий добрий... То хіба не можна було інакше? Без цього... без женихання, — спазми здавили їй горло, і вона закінчила хрипко: — Вам не здається, що ви дешево нас купуєте; за бичка — жінку з п'ятьма дітьми?»

Дядько стояв нерухомо... «Дурний я! Думав, прийде Арсен, ми з ним по душах потолкуємо... Заради дітей хотів. А ви? Ех... За бичка, кажете...»

Лише кілька штрихів. А характер — зримі, повні. Жінку ставлять до стіни з дітьми, але навіть такою дорогою ціною вона не йде на зраду чоловікові, що

ної невірності: Сашко втікає з дому, живе в скритті.

По сусідству, як муха в окропі, мечеться запроданець Шавлюга: «Сволота... Так підвели. Кричали: напут, напут! Москву взяли, Волгу взяли, Урал взяли, а виходить — дуля!»

Логіка подій, послідовність душевного стану — в усіх випадках принципова, виправдана психологічними переживаннями героїв. З перших сторінок твору В. Близнаць емоційно оповідає про людські долі, про душевну красу і підлість, зворушливо ліпить трудний образ Сашка, котрий у свої дитячі роки прощається із закономірною наївністю, стає мислити категоріями дорослих.

Правдиво виписана картина повернення Сашкового батька додому. Прихід приймака Грині «під мухою». Душевний шкереберть Єви. Тут — жодної натяжки, жодної фальшивої нотки.

Поїхав батько знову на фронт. А Єва?.. Ніколи Сашко не бачив такої напруженої переміни настрою на її обличчі, як зараз...

Цілком ймовірна переміна. Адже Миколі ні син, ні сусіді нічого не сказали про стосунки Єви і Грині.

Село звільнене.

Повз калюжі, ріллею Сашко бредє в Знам'янку (події відбуваються в одному з сіл Знам'янського району), в училище, де вчать на мулярію...

З таким фіналом можна погодитися. Але останній абзац повісті якось штучно пришив до досить цільної канви твору. Йдеться про рідки, де автор починає навідувати, розжовувати читачеві свої думки. Мовляв, Сашко не гадав, що таких тисяч, що «одні із його однолітків стане космонавтом Поповичем, другий — поетом Симоненком, третій — мінером в Алжирі Пасорським...».

В цілому ж повість «Мозаїка» — нова творча удача Віктора Близнаця. Багато хто, прочитавши цей твір, відчув і переживе далеке відлуння тієї холодної воєнної зими...

В. ЮР'ЄВ.

ВІДЛУННЯ ХОЛОДНОЇ ЗИМИ

десь б'ється з ворогами. Тим більше, Павло Кучугура сватається тільки заради її спасіння...

А ось поруч живе Єва, її син Сашко та приймак Гриня.

З ранку до вечора вештається хлопчик степом, витрушує із поли мишачі гнізда з прілими зернятками, щоб з голоду не померти. Холодно. Мороз наскрізь душу продуває. «Трудно, Сашко?» — чується хлопцеві батьків голос. «Авжеж... мороз». «Ну, нічого. Кріпійсь».

А як став на поріг: «Приходь, приходь, синашу! Сказав... Гриня. Чого стидася? Будь як дома!»

І опівночі батько з фотокартки на стіні гомонів: «Синоне! Ну як, Сашко, холодно? «Холодно». «А мати?» «Біда. Краше мовчати».

Так триває кілька днів. Нарешті дитяче серце не витримує матери-

Люди, події, час.

ОДИН ІЗ ВЕЛИКИХ МРІЙНИКІВ

ВЧОРА МИНУЛО 100 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Г. М. КРЖИЖАНОВСЬКОГО — ДІЯЧА КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ І РАДЯНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ, ВЧЕНОГО-ЕНЕРГЕТИКА.

МОРОЗ замурував вікна. Ніякий жандарм, коли б і хотів, не міг би розгледіти крізь скло обличчя тих, хто в цю ніч зібрався зустрічати новий, останній рік сторіччя. А втім, жандармському управлінню й без того було відомо, що на квартирі засланця Гліба Максиміліановича Кржижановського зібрані у цей час всі соціал-демократи, заслані в Мінусінський округ. Та на цю вечірку вони дивилися крізь пальці: позбавлені активних зв'язків з центром Росії, обмежені в правах, засланці уявлялись їм людьми, здатними щонайбільше на покірне чекання кінця строку засланця. А таке думка була щонайменше наївною. Бо душею подібних вечірок, зустрічей, взагалі всіх зв'язків засланих соціал-демократів, був не хто інший, як сам Володимир Ульянов — організатор і не-

рівний петербурзького «Союзу боротьби за визволення робітничого класу». І в хвилини, коли дзвеніли нелихи, лунали новорічні тости, коли друзі співали, жартували, сміялись, під крутим сонортовським лобом не затухало було джерело невагмовної думки. Це тут, у сибірському засланні, Володимир Ульянов писав «Протест російських соціал-демократів» — перший колективний документ революційних марксистів, що наніс нещівний удар не тільки російським «економістам», а й західноєвропейським опортуністам. Це тут, у засланні, Володимир Ілліч написав геніальну теоретичну працю «Розвиток капіталізму в Росії», деякі кореспонденції в прогресивні друковані видання. Це тут, у засланні, ним був у деталях продуманий план створення революційної партії нового типу, пер-

шою глазою котрого була організація партійної газети. Це тут, під керівництвом Ілліча проходили революційні університети майбутніх керівників партії, організатори революції, серед яких був і Гліб Кржижановський — соратник і друг великого поета революції.

Іх перша зустріч відбулася в Петербурзі восени 1893 року, в період, коли Гліб вів активну роботу в конспіративному гуртку студентів технологічного інституту, де він навчався. «Появу у нас восени 1893 р. В. І. Ульянова, — писав він, — можна порівняти з животворним за своїми наслідками грозним розривом. З цього моменту для нас почалося нове життя».

Після закінчення Інституту Гліб Максиміліанович працював на Олександрівському заводі. В цей час його революційна робота розвернулася особливо інтенсивно. Внаслідок кинутої діяльності молодого Володимира Ульянова з розрізнених марксистських гуртків була створена єдина соціал-демократична організація — «Союз боротьби за визволення робітничого класу». В числі 17 керівників «Союзу» був і Гліб Кржижановський. В грудні 1895 року В. І. Ленін, Г. М. Кржижановський і майже всі інші керівники «Союзу» були заарештовані. Через 14 місяців був оголошений вирок. Володимира Ілліча і Гліба Максиміліановича, всю керівну групу «Союзу» було засуджено до заслання на три роки в Сибір.

По дорозі до місця заслання, в московській Бутирській тюрмі Гліб Максиміліанович написав російський текст «Варшав'яни» — пісню, яку згодом дуже полюбив Володимир Ілліч. І, мабуть, не раз наспівував він цю пісню, повертаючись на початку 1900 року з далекого Шувенська...

А Гліб Максиміліанович ще деякий час жив у Сибіру — ченав строку закінчення заслання своєї дружини З. П. Невзорової. Тут він, хімік-технолог, оволодів професією інженера-залізничника. Це потім йому дуже згодилось: позбавлений права жити у великих містах, він влаштувався на Південно-Західній залізни-

ці. А перед цим восени 1901 року Гліб Максиміліанович з дружиною їздив у Мюнхен навідати Володимира Ілліча. В передреволюційний період Г. М. Кржижановський брав активну участь в роботі «Іскри». На IV з'їзді РСДРП був обраний заочно членом ЦК партії. Партійній роботі він віддає багато енергії і часу. Разом з тим в ці роки Г. М. Кржижановський формується як визначний вчений-енергетик.

При Радянській владі під прямим керівництвом В. І. Леніна Г. М. Кржижановський очолює роботу по розробці плану електрифікації Росії — ГОЕЛРО. В кінці 1920 року відбувся VIII з'їзд Рад. На ньому було дано доповіді про електрифікацію Росії — В. І. Леніна та Г. М. Кржижановського. Це на цьому з'їзді Володимир Ілліч промовив фразу, яка стала крилатою: «Комунізм — це електрифікація всієї країни». Г. М. Кржижановський віддав багато сил і енергії здійсненню ленінського плану електрифікації. Як відомо, в кінці 30-х років цей план було виконано.

Гліб Максиміліанович Кржижановський довгі роки був членом ЦК партії, членом ВЦВК і ЦВК СРСР, депутатом Верховної Ради СРСР першого скликання. Він очолював Держплан, Енергоцентр, Головерго, був віце-президентом Академії наук СРСР, директором енергетичного інституту АН СРСР. П'ять орденів Леніна, Золота Зірка Героя Соціалістичної Праці були найкращим свідченням його вірності справі Ілліча, якому він доводився великим другом.

Зараз зима в Мінусінську. Як і тоді, на порозі нового сторіччя. Тільки в зимові вечори там — електричне світло, озвона і символ нового життя, про яке мріяли засланці царизмом, але не зломлені революціонерами.

На фото: група засновників петербурзького «Союзу боротьби за визволення робітничого класу» на чолі з В. І. Леніним. Зліва поруч з В. І. Леніним — Г. М. Кржижановський.

ДО НОВИХ ЗУСТРІЧЕЙ, ДРУЗІ!

Урочисте закриття Другого народного фестивалю українських радянських фільмів на Кіровоградщині, присвяченого 50-річчю утворення СРСР.

Отже, нова мудова традиція міцно увійшла в життя нашої області. Це — проведення фестивалів українських радянських фільмів, зустріч трудящих з творцями кіно — режисерами, авторами сценаріїв, акторами, кінознавцями. Сім днів тривали ці зустрічі на щедрій кіровоградській землі. І ось у неділю, 23 січня, настав час прощання.

Кінотеатр «Комсомолец» у Кіровограді. Знову юнітери заливають зал яскравим світлом, знову наготові кіно- і телеоператори, фотокореспонденти. Сотні глядачів — представників громадськості обласного центру чекають жаданих гостей. І ось — звучить марш. На сцену виходять люди, котрі своїм чудовим мистецтвом допомагають нам глибше пізнати життя, глибше відчувати свій обов'язок перед Батьківщиною, виховують в нас прагнення до прекрасного.

До мікрофона підходить голова обласного оргкомітету по проведенню кінофестивалю, секретар обкому партії Дмитро Спиридонович Сиволап.

Другий народний фестиваль українських радянських фільмів на Кіровоградщині, присвячений 50-річчю утворення Союзу РСР, вилився у важливу подію в житті трудящих нашого орденного степового краю, говорить він. Сім днів, протягом яких відбувалися зустрічі кіномитців з трудівниками міст і сіл, надовго залишатимуть по собі добру згадку наших людей. Фестиваль вилився у яскраву демонстрацію досягнень соціалістичної культури.

В дні народного кінофестивалю, говорить далі Д. С. Сиволап, на Кіровоградщині прийшла радісна звістка про велику трудову перемогу наших хліборобів. ЦК КП України і Рада Міністрів республіки за підсумками соціалістичного змагання областей і районів Української РСР за одержання в 1971 році висо-

ких урожаїв і збільшення виробництва зернових культур визнала переможцями Кіровоградську область, Ульяновський і Новоукраїнський райони. Ці слова були зустрінуті тривалими оплесками.

Від імені бюро обкому партії та виконавчого комітету обласної Ради депутатів трудящих, від імені всіх трудящих області Д. С. Сиволап сердечно дякує кіномитцям за участь у кінофестивалі, бажає їм світлого і прекрасного шляху у кіномистецтві.

Виступав Микола Машенко, кінорежисер студії імені О. Довженка, секретар Спілки кінематографістів УРСР. Від імені гостей — учасників кінофестивалю — він поздоровив хліборобів Кіровоградщини з великою трудовою перемогою, щиро подякував обласному комітету партії та обласному комітету за надану можливість зустрітися з трудящими, почути від них оцінку своєї праці. На згадку про фестиваль він вручає кіровоградцям сувенір.

З теплими словами подяки виступили також артистка Ніна Антонова, народний артист республіки Гурген Тонунц, артист Алім Федоринський, заслужений артист РРФСР і УРСР, кінорежисер студії імені О. Довженка Леонід Биков.

Тонар заводу «Червона зірка», депутат Верховної Ради УРСР Л. В. Чернега, головний агроном колгоспу імені ХХ з'їзду КПРС, Герой Соціалістичної Праці Л. М. Цимбал, директор Кіровоградського музичного училища М. Г. Польовий подякували дорогим гостям за їх чудове мистецтво, виразили побажання нових і нових зустрічей. Вони дарують кіномитцям три вимпели, які просять вручити тим творчим групам, котрі створять до 50-річчя СРСР найкращі твори, присвячені робітничому класу, колгоспному селянству та інтелігенції.

Біля мікрофона стоять секретар обкому партії Д. С. Сиволап, заступник голови Комітету по кінематографії при Раді Міністрів УРСР В. М. Єфременко, секретар Спілки кінематографістів УРСР М. Машенко, Тов. Д. С. Сиволап вручає гостям вітальні адреси обкому КП України та обласному кіномитцям республіки і вручає їм на добру згадку сувеніри — постаті жінок, винагороджені з металу, яка трілає сніп золотого копоса.

Кінофестиваль оголошується закритим. Та не починаються зустрічі кіровоградців з кіномитцями. Ми щоденно бачимо їх на екранах телевізорів і кінотеатрів, вони щоденно дарують нам радість бойового, прекрасного мистецтва.

Після виступу перед робітниками заводу «Червона зірка» Г. ГАВРІЛЮК та А. ЛЕФІЙ знайомляться із заводським музеем. Фото А. БУДУЛАТЬЄВА.

НЕВИМУШЕНА РОЗМОВА

У нашому районі побувала група провідних кіномитців, яку очолює кінознавець М. І. Луїана. Гости зустрілися з жителями Аджамки, де гостинні господарі піднесли їм хліб-сіль, подарували сувенір — сніп золотавого колоса шпички. Зі сцени місцевого Будинку культури кіноакторів підняли голову сільради М. Коропенко.

Д. ТАНСЬКИЙ.
Кіровоградський район.

Л. СЕРДЮК і С. СЕРГЕЙЧЕНКО на зустрічі із жителями. Фото А. БУДУЛАТЬЄВА.

ЩИРО ДЯКУЄМО

Цими днями жителі села Стара Осота зустрілися з учасниками II народного фестивалю українських радянських фільмів. В сільському клубі відбулася демонстрація нової кінокартини «Жива вода». Перед глядачами — хліборобами виступили учасники зйомок цієї стрічки на чолі з О. О. Сердюком.

Фільм всім дуже сподобався. І я хочу подякувати акторам за ті хороші слова, які вони говорили про хліборобів, за ширість і простоту, за радість зустрічі з мистецтвом, подаровану колгоспникам. А до подяки приєдную щире побажання міцного здоров'я, багаторого настрю і дальших успіхів творчості.

Н. КОСТЕНКО,
с. Стара Осота
Олександрівський район.

ТУРИСТСЬКИМИ СТЕЖКАМИ

МАРШРУТАМИ БРАТЕРСТВА

Широкого розмаху в нашій області набирають подорожі та екскурсії. Без знання минулого наші кроки вперед немислимі. Тому йдуть по дорогах країни туристи. По місцях колишніх боїв. Від однієї легенди до другої. Особливо цікавиться минулим і сучасним нашої Батьківщини молоді.

Обласна рада по туризму та екскурсіях і Кіровоградське бюро подорожей і екскурсій розробили більше тридцяти автобусних, залізничних, авіаційних, морських та річкових маршрутів по області, Україні та за її межі.

Мабуть мало хто з тих двохсот юнаків і дівчат, які в листопаді і грудні минулого року в спеціальному туристсько-експлуатаційному поїзді «Кіровоград» побували в мандрівках по Закавказзю, жалкує про це.

Першими в цьому році відкрили подорожі 425 школярів, які під час зимових канікул мандрували по Закарпатті — вони відвідали міста Львів, Ужгород, Рахів, Яремчі, Чернівці. А ось 300 юних туристів на комфортабельному пароплаві «Адмірал Нахімов» здійснили десятиденне мандрування вздовж Чорноморських берегів

від Одеси до Батумі. Наші юні земляки брали участь в екскурсіях і знайомилися з містами-героями Одесою, Севастополем, були в Ялті, Сочі, Сухумі та Батумі.

Деякі групи школярів разом з вчителями на початку січня відвідали Ленінград.

А кілька днів тому тридцять учнів Кіровоградського технікуму радянської торгівлі відправились в столицю нашої республіки місто-герой Київ.

Дві групи студентів педагогічного інституту в десятиденних подорожах побувають в Ленінграді та Рахові Закарпатської області.

22 січня за маршрутом Кіровоград — Смоленськ, Мінськ — Каунас — Рига — Псков — Новгород — Брянськ — Кіровоград в спеціальному туристсько-експлуатаційному поїзді проведуть свої відпустки близько 400 трудящих області, серед них — студенти Кіровоградського медичного училища та інституту сільськогосподарського машинобудування. До кінця року ще п'ять поїздів здійснять мандрування по сталевих магістралях. Два з них — по республіках Закавказзя, один в березні, другий в жовтні за маршрутом — Кіровоград — Ро-

стов — Баку — Тбілісі — Батумі — Сухумі — Гагра — Адлер — Кіровоград, в квітні від першої станції Кіровоград візьме курс поїзд на Уфу, Куйбишев, Ульяновськ, Волгоград. У вересні представники Кіровоградщини відвідають міста Смоленськ, Мінськ, Брест, Вільнюс, Ригу, Таллін, Ленінград та Брянськ. Завершаться залізничні мандрування в листопаді по Закарпаттю. Наші земляки побувають у Львові, Ужгороді, Рахові, Яремчі і Чернівцях.

Разом з обкомом комсомолу визначено поїздки поїздом 400 комсомольців та молоді в туристському поїзді за маршрутом Кіровоград — Одеса — Кишинів — Кіровоград. В літній період плануємо новий авіаційний маршрут — Кіровоград — Мінськ — Рига — Ленінград — Кіровоград. Багато розроблено маршрутів по Кіровоградщині.

І, як завжди, наймасовішим буде Всесоюзний похід молоді по місцях революційної, бойової та трудової слави радянського народу.

В. ТВЕРДОСТУП,
голова обласної ради по туризму та екскурсіях.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СЕРЕДА, 26 СІЧНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА, 11.00 — Телевісті. (М). 11.10 — Телефільм «Гултост». (М). 11.35 — Шкільний еcran. Історія для учнів 9 класу. (М). 12.10 — Художній фільм «Ті ім'я — Весна». (М). 13.25 — Г. Лорна. «Криза веселля». Теле-спектакль. (М). 16.50 — Програма передач. (Кіровоград). 16.55 — «Спільна справа». (М). 17.10 — До 50-річчя утворення СРСР. Теленарис «Мій сучасник». (Донецьк). 17.40 — Телевісті. (М). 18.00 — Для школярів «Сурма». (Харків). 18.30 — «Чуття єдиної родини». (М). 19.10 — Кольорове телебачення «Російський романс». М. Балакірев. (М). 19.50 — «На головних напрямках п'ятиріччя». (Херсон). 20.05 — «По музичних місцях рідного краю». (Одеса). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Художній фільм «Ті ім'я — Весна». (М). 22.45 — «Старт». Шкільний випуск. (М). 23.35 — телевісті. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА, 9.35 — Новини. (М). 9.45 — Для школярів. «Понеділок на марші». (М). 10.15 — Художній фільм «Випадок з Полінією». (М). 11.50 — «Орловська новина». (М). 12.20 — «Співає народний артист СРСР М. Рейзен». (М). 13.30 — Новини. (М). 17.30 — Для школярів. «Лети, наша пісню». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Об'єкти». (М). 18.40 — Програма передач. (М). 18.45 — Еcran молодих. «Твоя земля, ровеснику». (Дніпропетровськ). 19.30 — Телефільм «Спогади і роздуми». (М). 20.30 — «На добраніч, діти». (М). 20.50 — Концерт майстрів мистецтва Вірменії. (М). 21.50 — Телеспектакль «Кінець чорних лицарів». (М). ЧЕТВЕР, 27 СІЧНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА, 9.35

— Новини. (М). 9.45 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Приходь, казко». (М). 10.15 — «П'ятиріччя, рін другий». (М). 10.45 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Мій добрий тато». (М). 11.50 — Телевісті. (М). 12.00 — Н. Симонов. «Четвертий». Спектакль Київського театру імені Лесі Українки. (М). 16.45 — Програма передач. (Кіровоград). 16.50 — «Я — громадянин». (М). 17.40 — Телевісті. (М). 18.10 — Ленінський університет мільйонів. (М). 18.40 — Українське кольорове телебачення. Для дітей. «Олівець-малювець». (М). 19.10 — «За рідними партиями намалює». (Кіровоград). 19.25 — «Колі б мене більше було...». (М). 20.00 — Еcran молодих. «Дебют». (Львів). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Українське кольорове телебачення. Для дітей. «Пам'ять пані Близни». Прем'єра теле-спектаклю. (М). 23.30 — Телевісті. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА, 17.30 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Я подарую тобі веселу». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — Програма передач. (М). 18.15 — Всесоюзний огляд хороших рафічних училищ. (М). 20.30 — «На добраніч, діти». (М). 21.00 — Художній фільм «Бур'я». (М). 22.30 — «Спортивний щоденник». (М). 22.55 — Новини. (М). Про можливі зміни в програмі над повідомляють директори радіо і телебачення.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

316030 ГСП, Кіровоград, 50, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи та інших відділів — 2-45-36.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глібини, 2.